

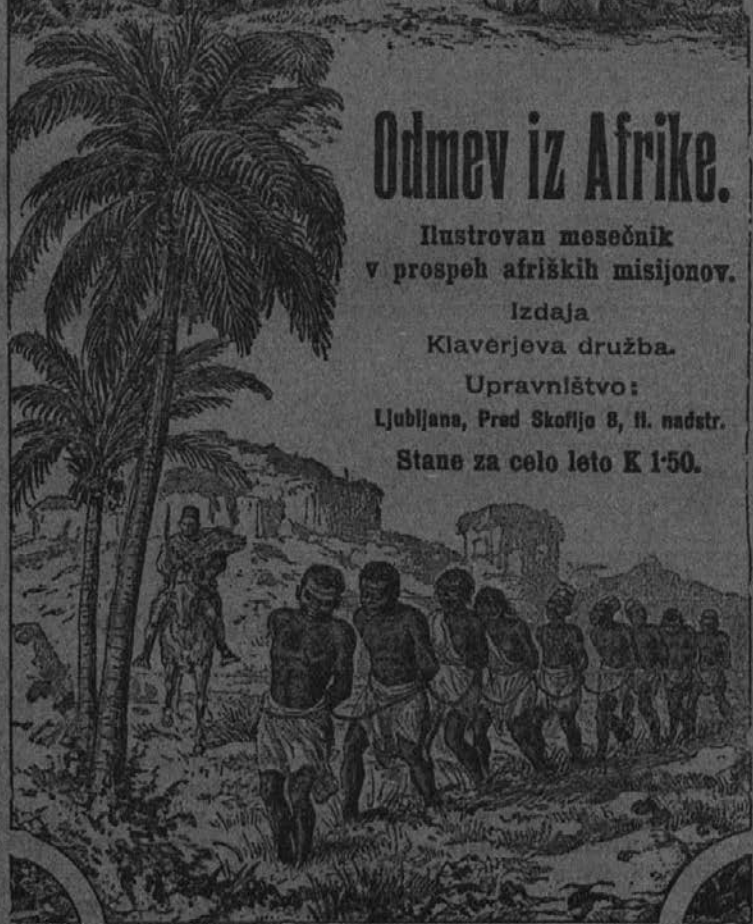

Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik
v prosepah afriških misijonov.

Izdaja
Klaverjeva družba.

Upravištvo:
Ljubljana, Pred Skofljo 8, II. nadstr.
Stane za celo leto K 1:50.

Odmev iz Afrike,

ilustrovani mesečnik v
prospeh afriških misijonov in v oproščenje za-

morskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, francoskem, angleškem in laškem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X. in Benediktu XV. Stane za celo leto **K 1.50**. Uredništvo „Odmeva iz Afrike“ pošilja kot znano, vsako leto svojim naročnikom „Klaverjev koledar“ za ceno po **40** vinarjev. Naročila naj se naslovijo: Družba sv. Petra Klaverja, Ljubljana, Predškofijo 8, II. nadstropje.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve družbe, gospej grofici M. Tereziji Ledóchowski, začasno **Salzburg**, Dreifaltigkeitsgasse 12.

Vsebina številke meseca septembra:

Kako je nastala Družba sv. Petra Klaverja? — Dušna premija. — Misijonski dopisi: Apostolski vikarijat Bangweolo. (Pismo škofa Larue.) — Apostolski vikarijat Uganda. [Poročilo semeniščana Jožefa Mpagi o svojem življenju.] — Apostolski vikarijat Fianarantsoa. (Piše škof Givélet.) — Misijon v Katondue. (Piše o. Torrend.) — Apostolska prefektura Betafo. (Pismo o. Méchaud.) — Apostolska prefektura Sevrni Kantanga. (Poročila o. Callewaert.) — Razno. Kitajski misijonar o afriških misijonih. — Pisma misijonarjev. — Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja. — Popolni odpustek. — Slike: Sv. Peter Klaver razdeljuje živila med zamorske sužnje. — Malo semenišče apos. vikarijata Kenya.

Moje misijonsko delovanje meseca septembra.

September. Posvečen sv. angelom varuhom. Da vršim angelsko delo za domovino in Afriko, hočem pridno razširjati Koledar Družbe sv. Petra Klaverja ter se zlasti potruditi, da ga dobe naši vrli vojaki kot primerno berilo in razvedrilo.

Tudi v korist misijonom!

Na vprašanje, če moremo rabiti tudi knjige v prid misijonom, odgovarjamo, da tudi knjige lahko izkoristimo in smo za iste jako hvaležni. Lahko se nam pošiljajo molitveniki ali poučne povestne knjige, vendar so parabne le tedaj, če so v nepokvarjenem, novem stanju. Isto velja o podobicah. Latinske knjige, katere morejo rabiti črni bogoslovci, pošljemo v misijone. Starodavne, zares dragocene knjige izkoristimo v prid misijonom.

Družba sv. Petra Klaverja.

Sv. Peter Klaver razdeljuje med z ladjo došle zamorske sužnje živila.

Kako je nastala Družba sv. Petra Klaverja?

Leta 1654. je umrl največji apostol nesrečnih zamorcev, sv. Peter Klaver. Čudeži, ki jih je storil sveti mož v življenju, kakor oni, s katerimi je ljubi Bog poveličal svojega služabnika po njegovi smrti, so dali sklepati, da ga sveta Cerkev kmalu proglasi svetnikom. Toda čeprav so se obravnave za to proglasitev pričele kmalu po njegovi smrti, se je po božjem sklepu cela zadeva vendarle vlekla čez dvesto let. Luč utelešene ljubezni do ubogih zamorskih sužnjev je Bog postavil na svečnik šele takrat, ko je neskončna previdnost božja po kardinalu Lavigeriju v življenje poklicala protisuženjsko gibanje za Afriko.

Vsem onim, ki na kakršenkoli način delujejo za zveličanje poganskih zamorcev, je postal sv. Peter Klaver krasen vzor požrtvovalne ljubezni do bližnjega.

In res sledijo njegovim stopinjam neštene trume misijonarjev, misijskih sester in prijateljev afrikanških misijonarjev.

Njegovo nepopisno vnemo za zveličanje neumrjochih duš si je postavila za zgled tudi Družba sv. Petra Klaverja, katero je leta 1894. ustanovila **Marija Ter. Ledóchowska**, po rodu poljakinja in nečakinja kardinala-prefekta propagande Mičislava Ledóchowskega. Naj omenim še tukaj, da se ustanovitev te družbe s proglasitvijo blaženega Petra Klaverja k svetnikom, sklada v čudovito harmonijo.

Komaj namreč je sveti oče Leon XIII. dne 15. januarja 1888 blaženega prištel med svetnike, že prejme kardinal Lavigieri, takratni primas Afrike, od božjega namestnika blagoslov in pooblastilo, klicati celo Evropo na sveto vojsko zoper sramotno suženjstvo v Afriki. In njegove ognjevitte besede so našle mogočen odmev pri vseh narodih in stanovih. Neka njegova pridiga navduši tudi grofico Ledóchowsko, da sklene posvetiti svoje pero, dá, celo svojo osebo zveličanju ubogih zamorcev ter ustanoviti družbo vnetih katoličanov, katerih naloga bi bila, iz daljave podpirati delovanje afrikanških misijonarjev. Naglašam, »iz daljave«, kajti grofica Ledóchowska s člani svoje družbe ni nameravala pomnožiti v Afriki delujočih redov. Sv. Duh je v ta namen poklical k življenju celo vrsto misijonskih družb, katere pošiljajo svoje ude naravnost med divje afrikanške rodove.

Čudovito sodelovanje sv. Petra Klaverja se vidi tudi v tem, ako primerjamo čas njegove proglasitve blaženim in svetnikom z ustanovitvijo nekaterih misijonskih družb.

Sv. oče Pij IX. je sv. Petra Klaverja leta 1851. proglasil blaženim, Leon XIII. pa leta 1888. svetnikom in leta 1896. je bil imenovan patronom zamorskih misijonov.

In ravno v teh letih so nastale sledeče misijonske družbe za spreobrnjenje afrikanških zamorcev:

Družba »očetov Sv. Duha« in »brezmadežnega Srca Marijinega«, 1848 — »Beli očetje Lavizherijevi«, 1868 — »Bele sestre« istočasno z belimi očetmi, — »Sinovi najsvetejšega Srca« in »Pobožne matere zamorcev«, »Naselbina očetov trapistov« v Marianhillu (juž. Afrika), 1882 — »Sestre dragocene Krvi«, 1885, kot pomožna četa misijona trapistov v Afriki.

Razen teh misijonskih družb, ki delujejo izključno le med zamorci, je od sredine 19. stoletja do sedaj (1916) v plemenitem tekmovanju delovalo v afrikanških misijonih še veliko število drugih moških in

ženskih redov in družb, s katerimi je Klaverjeva družba v vednem stiku.

Toda kdo naj to vedno rastočo bojno trumo (ki je pred vojsko, leta 1914., štela okrog 2000 misijonarjev in 4000 misijonskih sester), dočim se ona bori s poganstvom, podpira z vsem potrebnim? Kdo naj jim **trajno** pridobiva potrebnih pomožnih sredstev, molitev in miloščine?

To veliko pomožno akcijo je prevzela grofica Ledóchowska, ko je leta 1889. ustanovila mesečnik »**O d m e v iz Afrike**«,¹ kateri prinaša poročila in pisma misijonarjev ter tako seznanja krščanska ljudstva z delovanjem in potrebami katoliških misijonov v Afriki. Leta 1894. je izšel še drug mesečnik, »**Mala afrikanska knjižnica**«, od leta 1912. imenovan »**Z a m o r s k i o t r o k**«. ² Še isto leto obudi k življenju družbo svetnih udov z imenom »Družba sv. Petra Klaverja«.

Skromen je bil sicer začetek te družbe, toda kmalu se je nežna razstlinica razvila v cvetoče in plodonosno drevo, ki svoje veje razprostira že daleč okrog, tako da ima svoje podružnice v Avstro-Ogrski, Nemčiji, Italiji, Franciji, Belgiji, Švici, na Angleškem in celo v Ameriki.

Od leta 1894. do konca leta 1916. je ta pomožna družba naklonila afrikanskim misijonom s pomočjo svojih dobrotnikov 4½ milijona kron in raznih koristnih predmetov v vrednosti 500.000 kron.

A kmalu spozna grofica Ledóchowska, da Bog zahteva od nje še večjih žrtev, kakor je neumorno delo s peresom in vodstvo svetne družbe. Zato zapusti cesarski dvor, kjer je bivala kot dvorjanka vojvodinje Toskanske, ter se popolnoma posveti službi afrikanskih misijonov.

Da pa zagotovi »Družbi sv. Petra Klaverja« trajen obstanek, ustanovi versko žensko družbo, katere udje, imenovani s o d a l k e (ali pomožne misijonarke) **D r u ž b e s v. Petra Klaverja**, naj od nje pričeto delo za rešitev in spreobrnjenje zamorskih rodov s podpiranjem katoliških misijonov v Afriki nadaljujejo.

¹ »**Odmev iz Afrike**«, ilustriran mesečnik, blagoslovljen od svetih očetov Leona XIII., Pija X. in Benedikta XV., izhaja v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, madžarskem, laškem, francoskem in angleškem jeziku ter stane letno s poštnino vred 1 K 50 vin. Naslov glej na zadnji strani.

² »**Zamorski otrok**«, ilustriran mesečnik za otroke, izhaja v istih jezikih kakor »**Odmev iz Afrike**« ter stane letno s poštnino vred 1 K. Naslov glej na zadnji strani.

Sveta stolica je Družbo sv. Petra Klaverja podredila sv. kongregaciji Propaganda fide z odlokom leta 1901., ki je to versko napravo odobrila in potrdila.

Tem velikim milostim so sledile kmalu druge. Pij X. izkaže leta 1904. pomožni napravi grofice Ledóchowske svojo posebno naklonjenost s pismom z dne 10. junija istega leta ter potrdi imenovanje sv. Petra Klaverja patronom po njem imenovane družbe. Dne 7. marca leta 1910. je sveta stolica versko družbo sv. Petra Klaverja in njena pravila končno veljavno odobrila in potrdila.

Tej prekoristni napravi stoje ob strani pobožne osebe svetnega stanu (z u n a n j i u d j e), posvečujoč svoje moči družbi, v kolikor jim pripuščajo razmere in stanovske dolžnosti. Podporniki in podpornice podpirajo isto z rednimi prispevki ter so tako deležni bogatih, družbi podeljenih odpustkov in zaslug.

Pristopimo torej k Družbi sv. Petra Klaverja ter si z neutrudnim sodelovanjem za dušni blagor ubogih zamorcev zbirajmo bogatih zakladov za nebesa.

Sladko je skrbeti za blagor neumrjochih duš.

Naslov:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA.

Ljubljana, Pred škofijo 8, II. nadstropje.

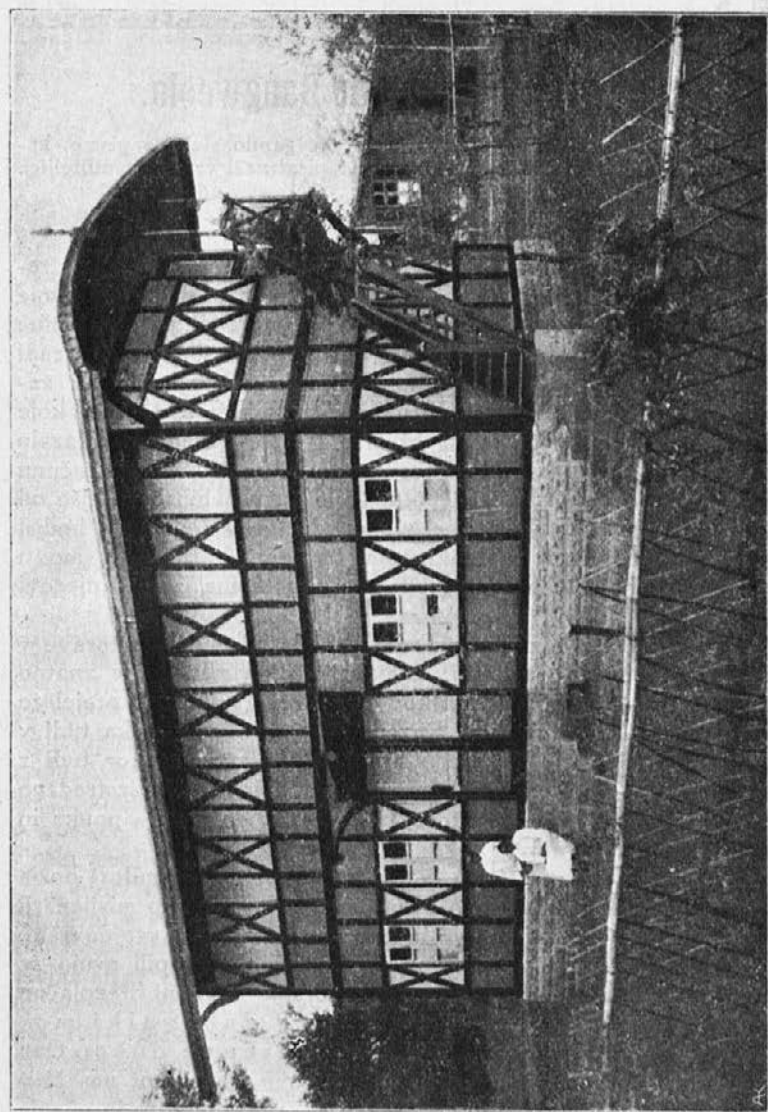
Dušna premija!

V namen naših naročnikov in dobrotnikov berejo afrikanski misijonski škofje in misijonarji letno

500 svetih maš.

»Potrudimo se na vse moči, misijonom zopet ona sredstva pridobiti, katerih se je posluževala sv. Cerkev v začetku njenega razvoja, namreč oznanjevanje evangelija od ene strani (po apostolih), in od druge strani molitve in miloščine po pobožnih vernikih.«

Leon XII., 3. dec. 1880.

Malo semenišče apostolskega vikarijata Kenya.

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat Bangweolo.

Gotovo bo naše misijonske prijatelje ganilo sledeče pismo, katero je škof L a r u e dne 18. julija 1916 pisal naši vrhovni voditeljici.

Velecenjena dobrotnica!

Kljub izrednemu pomanjkanju, katero nam povzroča strahovita vojska, vikarijat Bangweolo neumorno nadaljuje svoje apostolsko delovanje. Prav gotovo je ravno radi naše revščine postal božji blagoslov še obilnejši ter ni pripustil, da bi se radi pomanjkanja gmotnih sredstev zveličanje duš omejilo ali zakasnilo. To boste jasno spoznali iz priložene statistike, koje številke povedo več, kakor bi mogle moje besede. Dokazale Vam bodo, da je preteklo leto, katero bi po človeškem računu moralo postati za nas usodepolno, bilo na uspehih bogatejše od vseh prejšnjih. Resnično, Bog je gospodar vseh dogodkov, bodisi važnih ali na videz malenkostnih, in naša dolžnost je, moliti njegovo neskončno previdnost ter se popolnoma izročiti njegovi očetovski skrbi.

Vsa znamenja so kazala, da se bodo misijonske naprave v Bangweolo morale ustaviti. Število misijonarjev se je znatno skrčilo. Namesto 60.000 frankov podpore je vikarijat prejel to leto komaj 20.000 frankov. Razen teža je divjala vojska tudi v naših pokrajinah in z zasego hrane za vojaštvo kakor tudi z neprestanimi vpoklici zamorcev je bila cela dežela izstradana ter slabo obljudena. Kako torej upati na uspeh našega pouka in apostolskih potovanj?

Toda vsakdo je storil, kar je največ mogel, in milost božja je nadomestila pomanjkljivo. Kljub silovitim naporom misijonarji niso opustili nobene naprave in Bog jim je dal moč, vse dovršiti. Katehisti, videč našo bedo, so prostovoljno odstopili svojo že itak skromno plačo. Iz istega vzroka so naši kristjani brezplačno obdelovali naša polja, češ, »da se njih duhovniki morejo preživiti in skrbeti za njihove duše«. Ono malo časa, kar ga jim je preostajalo v njih službi kot nosači v armadi, so pridno porabili za prejem sv. zakramentov in učenje krščanskega nauka, katerega so se z vnemo udeleževali tudi katehumeni in celo pogani. »Predvsem,« tako so dejali, »hočemo služiti Bogu in rešiti svoje duše.« Ni li to poseben čudež božje

milosti, ki je naklonila ta srca k toliki velikodušnosti in hvaležnosti, kakršne bi od naših zamorcev nikdar ne pričakovali. Spominjajoč se besed Gospodovih, ki jih je nekoč govoril apostolu Petru: »Maloverni, zakaj si dvomil?«, smo svojega božjega Učenika prosili odpuščanja.

Primerjalna statistika vikarijata Bangweolo.

	leta 1913	1914	1915	1916
Novokrščenci	7.202	9.152	11.642	14.955
Katehumeni	16.337	14.597	18.350	22.192
Krsti	2.926	4.660	4.512	4.871
Spovedi	60.434	76.758	100.334	108.099
Sveta obhajila	83.853	128.685	182.926	104.286
Krščanskih družin	1.215	1.808	2.076	3.299
Kapel	22	48	73	101

Apostolski vikarijat Uganda.

Poročilo o Klaverjevi ustanovi.

Naše dobrotnike, s katerih skupnimi darovi je naša družba pred nekaj leti ustanovila prvo Klaverjevo ustanovo za semeniščane-domačine, obveščamo tem potom, da je po mašniškem posvečenju preč. Janeza Muswabuci, ki je prvi užival dobroto te naprave, njegovo mesto zavzel drugi gojenec, semeniščan Jožef Mpagi, kateri o svojem življenju naši vrhovni voditeljici poroča takole:

Opisati Vam hočem, blaga dobrotnica, v kratkih potezah svoje življenje, da boste vedeli, kje sem rojen, kdo so moji starši in sorodniki, kako sem dosegel milost sv. krsta in sprejem v semenišče, kjer se sedaj s tolikim veseljem pripravljam na svoj visoki poklic.

Moja domovina je dežela Buddu blizu misijona Narozari, kjer sem v vasi Nkuke leta 1893. ali 1894. zagledal luč sveta in kjer se moji starši nahajajo še sedaj. Moj oče je koj po prihodu misijonarjev v Buddu sprejel sveto vero. Toda nemirni vojni časi so mu onemogočili pripravo na sv. krst. Tako je bil krščen šele leta 1907., mati pa 1908.

Izmed enajstih otrok, katerih pa je več umrlo v zgodnji detinski dobi, sem jaz najmlajši. Ostali bratje in sestre: Blandina, Kozma, Atanazij, Radigonda, Mavricij, Caharija in Makayima žive pri starših ter jim pridno pomagajo pri delu.

Z devetim letom sem se učil moliti, nakar sem leta 1905. v Narozari prejel sv. krst. Bival sem nato dve leti v misijonu,

učec se pisanja in računstva. Po preteku tega časa mi dá č. o. Delery na voljo, da li vstopim v semenišče ali pa grem v višjo državno šolo. Odločim se za semenišče. Moj oče sicer s tem ni bil zadovoljen, želeč me v državnem učilišču, vendar se je s časom vdal. Srečen radi njegovega dovoljenja sem se s tem večjim veseljem poprijel učenja slovnice, računstva itd. ter bil 15. avgusta leta 1908. z dvema drugima dečkoma iz Narozari sprejet v malo semenišče. Bilo nas je dvanajst gojencev. Šest let sem ostal ondi in moji učitelji so bili z mano zadovoljni. Koliko šele je bilo moje veselje, ko sem 1. avgusta 1914 vstopil v veliko semenišče, kjer sem prvo leto študiral modroslovje, a se sedaj posvetil že bogoslovskim naukom. Naš učitelj je misijonski predstojnik preč. o. Vedrines.

Molite zame, da bom v dobrem vedno napredoval. Tudi jaz se Vas hočem spominjati v svojih molitvah.

Vaš iz srca vdani otrok

Jožef Mpagi.

Dostavek ravnatelja semenišča: To je naslednik Janeza Muswabuci v Klaverjevi ustanovi I. Mladenič je v vseh ozirih najboljši bogoslovec v Katigondo. Odličnjak v bogoslovju, dober organist, umetnik v slikarstvu itd.; pri tem pa izredno pobožen, ponižen in pokoren. Zato je kljub temu, da je 29. junija 1916 prejel šele tonzuro, vendar nekak nadzornik svojih vrstnikov, ki se radevolje pokorijo njegovim opominom.

Molite zanj, da ostane zvest svojim vzorom!

Apostolski vikarijat Fianarantsoa (Madagaskar).

Škof Givelet, apostolski vikar v Fianarantsoa, piše naši vrhovni voditeljici sledeče:

Fianarantsoa, 17. novembra 1916.

Gospa grofica!

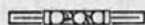
S hvaležnostjo prejmem vselej poslani mi »Odmev«, kateri nas redno obvešča o vsem dobrem, kar se po posredovanju Vaše družbe izvrši. Ko sem nedavno prečital izkaz darov za leto 1915., sem se Bogu prisrčno zahvalil za uspeh in blagoslov, ki ga deli Vašemu delovanju. Zahvaljujem se pa tudi Vam za delež, katerega ste pri razdelitvi blagovolili nakloniti vikarijatu Fianarantsoa. Po Vaši dobroti in drugih prostovoljnih darovih.

katere nam je pošiljala božja previdnost, nam je bilo kljub težavnim razmeram vendar mogoče nadaljevati naše delovanje. Mnogo naših pomožnih virov je namreč usahnilo raditega, ker se večina naših dobrotnikov nahaja v od vojske težko prizadetem ozemlju. Tudi število misijonskega osebja se je znatno skrčilo, deloma vsled razmer kakor tudi vsled smrti dveh nadevnih mladih misijonarjev.

Kljub temu smo od julija 1915 do julija 1916 imeli 7451 krstov, od teh 2132 odraslih, 360.033 spovedi, 632.361 sv. obhajil, 707 bolnikom se je podelilo sv. poslednje olje in izvršilo se je 657 porok. Priredili smo približno stokrat duhovne vaje, katerih se je udeležilo 8199 oseb. Želeli bi storiti še veliko več, a kaj, ko imamo na razpolago komaj 30 duhovnikov.

Naše, po nepozabnem o. Be y c y m u ustanovljeno zavetišče gobavcev, kateremu, kakor mi je znano, posvečate toliko pozornost, se sicer počasi, a tolažilno razvija. Ni to nasebina gobavcev, ampak prava bolnišnica, kjer v ločenih prostorih za moške in ženske strežejo ubogim bolnikom z veliko požrtvovalnostjo dobre sestre sv. Jožefa Klunyškega. Sedaj se nahaja v zavetišču le kakih 66 bolnikov, od katerih se dvanajst pripravlja na sv. krst, nekateri pa so že prav goreči kristjani. Samoumevno je, da nastopi vsak teh revežev ob uri ločitve dobro pripravljen pot v večnost; preteklo leto jih je umrlo 15. S pomočjo božjo in blagih dobrotnikov upamo to toli koristno napravo v blagor nesrečnih gobavcev še razširiti in povečati.

Tako ljubi Bog sredi težav in bridkosti sedanjega časa tolaži svoje misijonarje, blažoslavlja je v obilni meri njih trud in dušnopastirsko delovanje.

Misijon v Katondue (Rodezija).

O. Torrend, S. J., piše iz Kasisija dne 14. decembra 1916 naši vrhovni voditeljici:

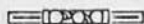
Skoro gotovo Vam je o. Kraupa v septembru omenil, da potrebujem, ker nam je vsled suše pretilo pomanjkanje, nujne pomoči. Danes, hvala Bogu, Vam morem poročati, da se nam obeta dobra letina in tako vsaj v letu 1917. ne bomo potrebovali gmotne podpore. Skušali bomo nasprotno celo, po zgledu egiptovskega Jožefa, nekaj žita hraniti za morebitna leta lakote. Jaz vsaj se resno pečam z načrtom, sezidati iz opeke pravilne žitnice, da se tako preskrbimo za prihodnost.

Sedaj, ko žetev še zori, se morajo naši ljudje še zadovoljiti z jako pičlo hrano, treba pač potrpeti. V misijonu je dan na dan

zaposlenih okrog 100 oseb, mož, žená in otrok vsake starosti, ki delajo le kake tri do štiri ure na dan. Za to prejmejo merico žita za setev ali mletje, ali pa nekoliko masla, soli, tobaka, da, če je delal kdo več dni, celo kak kos blaga ali nekoliko denarja, narkar se zadovoljno podajo domov, pripraviti si kosilo iz divjih zelišč in gob. Ostali del dneva delajo potem na svojih poljih.

Ker ravno govorim o gobah, omenim, da jih je sedaj, ob deževnem vremenu, izredno veliko. Zlasti neka vrsta, v velikosti malega solnčnika, je jako okusna. Zraste v eni noči in ima poldrug čevelj visoko steblo. Vendar se mora, prav kakor nekđaj mana v puščavi, še tisti ali vsaj prihodnji dan užiti, sicer segnije popolnoma.

Za prihodnje božične praznike se precejšnje število katehumenov pripravlja na sv. krst. Vsled tega sem tako zaposlen, da delo komaj zmagujem. O. K r a u p a mi je sicer obljubil pomočnika, toda šele — po vojski.

Apostolska prefektura Betafo (Madagaskar).

Obvestili smo že naše cenjene čitatelje o vzvišeni slavnosti otvoritve duhovskega semenišča za domačine dne 15. oktobra 1916 v Tananarivi na otoku Madagaskar. Danes objavljamo sledeče pismo vlč. o. M é c h a u d, M. S., ki se izvečine nanaša na gojence omenjenega semenišča.

Betafo, 25. oktobra 1916.

Velespoštovana gospa grofica!

Pred šestimi leti sem Vam radostnega srca poročal o sreči, da se je v naši župniji v Betafo znašel duhovski poklic. In Vi, blaga gospa, ste na to poročilo odgovorili z vsakoletno velikodušno podporo za izobrazbo tega semeniščana. A danes Vam veselo javim, da se je ta naša sreča potrojila.

1. Oni naš prvi semeniščan, Stanislav Razata, je prejel duhovsko obleko. Ta veličastna slovesnost se je vršila 15. oktobra. Neki krščanski očividec mi je pozneje zatrdil, da je bilo lepo »kot v raju«. In tako je vrli Stanislav, ki je do tedaj moral prestati marsikatero grenko poskušnjo, kar je pač pri tem vzvišenem poklicu neizogibno, bil za to bogato odškodovan.

2. Kar našo srečo še povečuje, je vstop novega gojenca v naše semenišče. Dne 14. oktobra namreč je bil sprejet, istotako iz misijona v Betafo, šestnajstletni Rafael Rakoto, mladenič nenavadnih lastnosti in zmožnosti. Vsi se čudimo njegovi izredni odkritosrčnosti, globokovernosti in jekleni odločnosti. Ker sirota, se je dečko imel boriti z nepopisnimi zaprekami,

preden je dosegel svoj cilj. Njegovi sicer krščanski sorodniki so si prizadevali na vse načine, odvrniti ga od njegovega sklepa. Vendar je zmagala naposled njegova stanovitnost.

Ti boji za dva poklica, kajti tudi Rafaelov brat Janez Krstnik se hoče posvetiti Bogu kot redovni brat, so zbudili veliko pozornost malone v polovici apostolske prefektуре Betafo. Zlasti v domači župniji so bili glasna pridiga katoličanom kakor protestantom o moči in privlačnosti devištva na nepokvarjena otroška srca ter o ljubeznivosti vabečega glasu Jezusovega.

Poročam Vam o teh posameznostih zato, ker se tukaj vsi čudimo delovanju božje milosti. O, ko bi Vam mogel opisati neizmerno veselje obeh bratov, zlasti še našega semeniščana Rafaela, da jima je končno omogočeno slediti svojemu poklicu!

3. Krona naše sreče pa je spoznanje, da se med našimi vrlimi dečki v šoli sv. Ludovika v Betafo poraja in razcvita vedno več novih duhovskih poklicev. Da, kakor se zdi, kliče ljubi Bog številne malgaške mladeniče v svojo službo. Toda gospa grofica pač sami dobro poznate glavne ovire, katere jim branijo do cilja, namreč pomanjkanje denarja, zlasti v teh strašnih časih. Vendar za vzgojo duhovnikov je razen denarja potreba tudi src, katera so voljna slediti Zveličarju. In ako nam torej On, ki ne stori nič polovičarskega, pošlje poslednjih, bo poskrbel tudi za njih vzgojo potrebna sredstva.

To, gospa grofica, so trije vzroki, kateri s sladko radostjo napolnjujejo naša srca. Primerjaje sedanost s preteklostjo, lahko rečemo: To je eden izmed sadov — in sicer najzlahotnejši — zgodnjega in vsakdanjega svetega obhajila. In sicer sad onega semena, ki ga je sejal veliki papež Pij X.

Z izrazom odličnega spoštovanja Vas prosim tudi Vaše molitve, da ubog misijonar ne zaostane preveč pred Bogom v primeri z onimi dušami, za katerih spreobrnjenje deluje.

Apostolska prefektura Severni Katanga.

O. Callewaert, apostolski prefekt v Sev. Katangu, pošilja naši vrhovni voditeljici v pismu z dne 15. oktobra 1916 iz Lubundu z ozirom na tamošnje razmere dč kaj razveseljiva poročila o svojem misijonu, opisujoč obenem stališče žene v Kongo.

Velespoštovana gospa grofica!

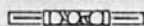
Ravnokar sem po našem prokuratorju prejel obvestilo, da ste blagovolili naši prefekturi poslati znatno podporo, za kar se Vam iz srca zahvaljujem. Naše naprave pretekli dve leti sicer

niso napredovale, vendar se nam je vsaj posrečilo, ohraniti vse štiri postaje, kjer smo od julija l. 1915. do julija 1916. imeli 1710 krstov. Svoje izdatke smo omejili do skrajnosti in v treh postojankah začasno zaprli naše sirotišnice ter odpustili več katehistov. Nanovo smo organizirali šolo za katehiste in zavetišče za odkupljene deklice, ki ga vodijo misijonske sestre. V vsakem teh zavodov se vzgaja približno 80 gojencev, oziroma gojenk. V teku dveh let je izšlo iz njih 25 novih krščanskih družin, katerih najboljše hočemo, kakor hitro nam bodo dopuščale razmere, odločiti za katehiste. Svojo posebno skrb obračamo na to, da dobimo za te naprave vedno dovolj učencev, kar z ozirom na dečke ni ravno težko. Veliko več truda nas stane naraščaj deklic, kajti v Afriki so dekleta dragoceno blago in nemogoče je katero dobiti brez bogate odškodnine onemu, ki ima oblast čez njo. Nobeno mlado dekle namreč ni samostojno, bodisi da je njen gospodar oče, mati, starejši brat ali drug sorodnik ali pa glavar dotične vasi. Za predzadnjo od nas kupljeno deklico smo morali plačati 60 frankov v blagu vaškemu glavarju in za zadnjo 55 frankov v denarju starejšemu bratu odkupljene mladenke.

Naše šole so tudi v zunanjih postajah prav dobro obiskane in število učencev še vedno narašča. Sedaj se poučuje ondi 990 dečkov, katere moramo oskrbeti z vsemi šolskimi potrebščinami. Žal, da starši deklicam branijo v šolo iz strahu, da bi se bolj izobražene ne hotele več tako ukloniti njih samodržstvu.

Velespoštovana gospa grofica! Ustanovili ste pomožno družbo za afrikanske misijone ter dovoljujete vsakemu misijonskemu predstojniku potožiti Vam svoje težave. Obračam se torej tudi jaz do Vas, z zaupanjem proseč Vaše naklonjenosti našemu misijonu v Severnem Katangu, ki je popolnoma oropan vsake pomoči, katera mu je prej dohajala od dobrotnikov v Belgiji. Kot najmlajša prefektura Afrike pač potrebuje še vsestranske, kakor duhovne, tako gmotne podpore, katere ji, kakor sem prepričan, v svoji velikodušnosti ne boste odrekli.

Razno.

Kitajski misijonar o afrikanskih misijonih.

Preč. o. Arx, misijonar-lazarist na Kitajskem, piše svoji sorodnici, sodalki Družbe sv. Petra Klaverja, sledeče:

Chang Kao, apostolski vikarijat v Kiang-Si (Kitajsko), dne 23. januarja 1917.

Ljuba sestrična! Čitajoč poslani mi »Odmev iz Afrike«, se mi dozdeva, da so afrikanski misijoni veliko težavnejši

in delovanje ondi veliko zaslužnejše ko pri nas na Kitajskem. Podnebje je za nas Evropejce tukaj precej ugodno. Neznana nam je lakota s svojimi groznimi posledicami, in naši misijoni so manj navezani na pomoč ostalega krščanskega sveta. Sveta Cerkev na Kitajskem sicer počasi a vztrajno napreduje. Vsestransko dobro organizirana, ima privrženca v vseh ljudskih slojih, živi deloma od lastnih dohodkov ter ima vedno bolj naraščajoče domače duhovništvo in domače redovnice. S tisoči svojih misijonarjev, katerih vsak deluje v določenem delokrogu, je kitajska Cerkev podobna dobro urejenemu čebelnjaku; o njej se bo nekoč lahko reklo, kakor je dejal Guizot o Cerkvi na Francoskem: »Škofje so napravili Francijo kakor čebelice sladek med.« Pišem ti to, draga sestrična, brez vsakega samoljubja in daleč od tega, da bi nas hotel poviševati nad hrabre, veliko bolj zaslužne apostole tužne Afrike, ki imajo pač najtežji delež med misijoni.

Pisma misijonarjev.

(Došla od 25. marca do 25. aprila 1917.)

Škof Hennemann, apostolski vikar v Kamerunu, tačas v Limburgu, 31. marca. (Se zahvaljuje za poslanih 10.000 K ter pravi med drugim: »Se vedno prihajajo iz Kameruna le redka poročila. Dobil sem pred 14 dnevi od tam dopisnico. V južnem Kamerunu deluje sedaj, kakor Vam je znano, 12 francoskih misijonarjev. Večina naših ondotnih kristjanov je dobro prestala težke poskušnje preteklega leta. Iz Jaunde, ene naših najbolj cvetočih misijonov v notranjosti dežele, mi poroča preč. o. Messange, C. S. Sp., o ondotnih kristjanih, da se njih verska vnema sme primerjati oni prvih stoletij krščanstva. O katehistih osirotelih postaj v angleških pokrajinah piše neki misijonar iz Duala, da prihajajo redno vsak mesec k sv. zakramentom, za kar rabijo vselej nekaj dni hoda. — Dva naša na španskem otoku Fernando Poo ostala misijonarja delujeta z vnemo med ondi se nahajajočimi Kamerunci. Tako mi piše o. Zeus z dnem 8. februarja 1917 med drugim: »V Izabeli se nahaja okrog 1000 katehumenov (Kameruncev) in 250 do 300 kristjanov, katere poučujemo v štirih oddelkih. Ob nedeljah imamo ob obilni udeležbi dvakrat službo božjo; v mali cerkvi za naše kristjane, v veliki za katehumente. Sv. obhajil povprečno vsakokrat nad sto. Pred 14 dnevi je prejelo 150 oseb sv. birmo, 30. decembra 1916 pa 101 sv. krst. Tako torej o. Rufu in meni dela nikakor ne manjka.«

O. Paškál, apostolski prefekt, Djibouti. (Poroča o lepi smrti krščanske zamorske deklice Neže.)

O. Védri nes, predstojnik semenišča v Katigondo, Uganda, 8. januarja. (»Prisrčno se Vam, cenjena naša dobrotnica, zahvaljujem za Vašo skrb za nas. Vi ste res naš vidni angel varuh! Pričakoval sem pomoči iz Amerike, toda že skoro leto dni ne dobim ničesar. Naša naprava dobro napreduje ter donša že sadove. V l. 1918. bo prejelo nekaj naših gojencev sv. mašniško posvečenje in vsako leto vstopi sedem do devet novih gojencev iz malega v veliko semenišče. Sedaj se v velikem semenišču nahaja 35 bogoslovcev, meseca avgusta naraste njih število do 44 mladih mož, ki se pripravljajo za službo v vinogradu Gospodovem. Vse to je, kajne, prav razveseljivo, toda muči nas skrb za njihovo prehrano. Naj se nas vendar usmili božja previdnost!«)

O. Krizostom, Antwerpen, 8. marca. (Prosi podpore kapucinskemu misijonu v Banciwyle, Zgornji Ubanghi.)

Sr. Georgina, Harar, Gallas-dežele, 16. februarja. (»11. t. m. se je vršilo kronanje nove cesarice in princ Tafari je določen za sovladarja in prestolonaslednika. Slavnost se je vršila v glavnem mestu: vendar so tudi tukaj izobesili zastave ter so opoldne naznanjali topovi, da je slovesni obred končan. V misijonu se je pred slovesno sveto mašo molilo k Sv. Duhu za nova vladarja in po službi božji se je zapela zahvalna pesem. Veselili smo se, češ, sedaj se bodo katoličanom zboljšale razmere, a smo se bridko varali. Že drugo jutro nam je namreč prineslo žalostno vest, da so mohamedanci umorili več kristjanov, zažgali šest vasi in se polastili njih prebivalcev. Mnogo otrok in žen je pobegnilo že v noči, hiteč za svojimi možmi in misijonarji. Sovražniki so jih zasledovali 70 kilometrov daleč, dokler ubogi begunci niso po treh napornih dnevih dospeli v majhno mestece Assako. Sicer še tudi sedaj niso izven nevarnosti, toda manjka nam vsakega nadaljnega poročila.«)

Škof Griston, apostolski vikar, Beni, Stanleyjevi slapovi, 27. decembra. (Pošilja zanimivo poročilo o svojem že skoraj dvamesečnem potovanju v notranjost dežele, kjer ga spremlja neprestano deževje in silne nevihte, nekaj nenavadnega za ondotne kraje ob ekvatorju.)

O. Diss, v vojni službi v Abidjanu, Obrežje slonove kosti, 25. februarja. (Hrepeni po svojem misijonu v Memni ter prosi za svojo ondotno cerkev sv. Jožefa majhnega z v o n a.)

O. Heintz, apostolski prefekt, Tumba, Matadi, 10. januarja. (»Oprostite, da Vam morem radi pomanjkanja časa le kratko poročati. Prejel sem te dni 3000 kron, katere mi je Vaša blagodušnost za l. 1916. naklonila; ta podpora mi je došla ravno pravočasno, kajti moja sredstva so izčrpana do skrajnosti. Kolika

previdnost božja ste Vi za nas! Ko bi velerodna gospa hranili to vsoto do konca vojske, bi bil primoran, ustaviti itak skromno plačo našim katehistom. Zato kljub težkim razmeram prosim še nadaljnje podpore, sicer propadejo naše naprave popolnoma.«)

O. P a t r o n , Murindi, Kongo, 16. decembra. (»Kljub splošni mobilizaciji se nahajamo še vedno tukaj v našem misijonu, ki se, hvala Bogu, četudi polagoma, vendar vztrajno razvija. Čeprav delujemo šele tri leta in pol, vendar beležimo že 403 krste in 36 krščanskih porok. Žal, da nam primanjkuje potrebnih sredstev za vzdrževanje tega misijona in imamo vrhutega še v Loango 4000 kron dolga. — Kar bi Vaši blagodušnosti posebno priporočal, bi bile zelo umestne ustanove za doto našim zamorcem. Naši kristjani so se namreč po dolgem prigovarjanju začeli naseljevati v misijonskem okrožju in tako bo kmalu nastalo sedem vasi, katerih eno bom postavil v varstvo sv. Petra Klaverja. Za ustanovitev krščanskih družin pa je treba našim mladeničem družic za življenje. A preden se oženijo, morajo očetu in stricu svoje neveste plačati doto v znesku 150 kron; toda kako si to zaslužiti v našem ubogem misijonu? Zato so prisiljeni iti daleč proč od tu k naselnikom ali trgovcem v službo, kar je pač vedno združeno z veliko nevarnostjo za njih duše. Ko bi imel le majhno glavnico, katero bi posojeval svojim varovancem za njih doto po 50 do 100 kron in katero bi potem polagoma odsluževali. Tako bi ista vsota služila tudi drugim in na ta način bi se naselile okrog misijona sčasom številne krščanske družine, kar je pač glavni pogoj za razvoj v resnici krščanskega življenja.«)

O. S y k e s , apostolski prefekt, Bulawayo, Rodezija, 7. februarja.

Š k o f M a r t r o u , apostolski vikar, Libreville, 27. februarja. (»Liki solnčni žarek nam je došlo Vaše pismo sredi morečih oblakov skrbi. Ob času, ko pišem te vrstice, se nahaja polovica naših mlajših misijonarjev na tem, da jih mobilizirajo. In tako bomo prisiljeni, da skušamo s starim, od dela in neznosne vročine že čisto onemoglim osobjem vzdrževati in rešiti naše misijone.«)

O. J o ž e f , Ngasobil, Senegal, 6. februarja. (Poroča o nekem semeniščanu-domačinu.)

Š k o f M u n s c h , apostolski vikar, Kilema, Kilimandžaro, 17. januarja. (Prvo njegovo pismo od izbruha vojske; poroča o časovnih razmerah.)

O. A p o l l o n i , bivši misijonar v Benghaziju, Tripolitanija, 16. marca. (Prosi podpore temu misijonu, ki se nahaja v izredno težavnih gmotnih razmerah.)

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Avstro-Ogrska.

Sv. Hipolit, 3. junija predpoldne predavanje naše vrhovne voditeljice za učiteljice. Isti dan zvečer predavanje udom Marijine kongregacije.

Bolcan, 3. junija. Prvo zborovanje pospeševateljev po triletnem odmoru v novi šolski dvorani Marijine šole. Predavatelj preč. g. Janez Dietl, ekspozit v Kampenu.

Linc, 5. junija. Seja izvrševalnega odbora pod predsedstvom načelnice baronice Luize Handel in duhovnega voditelja prelata dr. Lohninger.

Nemčija.

Königshütte, 28. maja. Dobrouspela misijonska slavnost pod predsedstvom preč. župnika Oziaya; govor redemptorista o. Schwedt. O bogatem vzporedu omenjamo le gledališki predstavi: »Klic božji« in »Umijmo zamorčka«.

Švica.

St. Gallen, 3. junija. Ustanovitev izvrševalnega odbora. Prvo zborovanje istega v kavarni Greif pod predsedstvom odposlanke vrhovne voditeljice. Isti dan dobro obiskana razstava afrikanskim misijonom darovanih predmetov.

Zürich, 8. junija v veliki dvorani kazine dvoje misijonskih predavanj. Govornik Abbé Joye; predpoldne za otroke, zvečer za odrasle.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca septembra:

Dne 9. septembra, na praznik sv. Petra Klaverja, patrona naše družbe.

Dne 21. septembra, na praznik sv. apostola Matevža.

Dne 24. septembra, na praznik Marije, rešiteljice jetnikov.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obisk cerkve, molitev za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.
Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Darovi.

Od dne 1. do 31. majnika 1917.

- Za afrikanse misijone: K 926'80.
Za najpotrebnejše misijone: K 277'50.
Za sv. maše: K 175'—.
Za stradajoče: K 42'—.
Za gobavce: K 10'20.
Za odkup sužnjev in botrinski darovi: K 1795'—.
Za zamorske otroke: K 10'80.
Za semeniščnike: K 2'—.
Za katehiste: K 21'40.
Za kruh sv. Antona: K 769'67.
Za Klaverjev vinar: K 28'48.
Za Zvezo otrok za Afriko: K 62'64.
Za mašno zvezo: K 1217'10.
Za misijonsko zvezo: K 152'10.
Za očete sv. Duha: K 9'—.
Za cerkev sv. Jožefa: K 3'—.
Za popravo mis. hiše č. sestre J. Berhmans: K 11'—.
Podporniški prispevki: K 18'—.

Kako moremo podpirati misijone?

Na raznovrstni način; zlasti se še priporoča:

Odkup sužnjev. Nemogoče je, določiti natančno vsoto odkupnine, ker je v posameznih slučajih različna. Na mnoga tozadevna vprašanja dobrotnikov odgovarjamo, da po poročilu misijonarjev različnih misijonskih pokrajin znaša povprečna odkupnina najmanj 60 kron.

Botrinski darovi za krščence.

Pač vsak misijonar se čuti nepopisno srečnega, ako more krstiti prav veliko število zamorcev in jim odpreti vrata nebeška. Toda ker mu je pri tem navadno oskrbeti svoje krščence z vsem potrebnim, zato mu je vsak prispevek v ta namen zelo dobrodošel. Povprečna vsota za botrinski dar enemu krščencu, kateremu lahko dobrotniki sami določijo ime, znaša 25 kron.

Oskrba zamorskih semeniščanov. Redki so še v Afriki duhovski poklici. Zato se za sedaj najbolj priporočajo ustanove za zamorske semeniščane. Za eno tako ustanovo je potrebno 5000 kron, ki se lahko vplačuje tudi v obrokih. Mogoče se je iste udeležiti tudi z manjšimi prispevki. Na ta način se v teku let pripomaga vzgojiti ne le enega, ampak celo vrsto zamorskih duhovnikov, ko eden dokonča študije, stopi drugi na njegovo mesto.

Katehisti. Vedno bolj poudarjajo misijonarji neprecenljivo važnost teh pomožnih misijonarjev, ki so nekaki predhodniki njih delovanju. Vzdrževalni stroški vsakega teh apostolov-domačinov znašajo letno približno 200 kron, včasih še več. — Darove za vse navedene namene sprejema s prisrčnim „Bog plačaj!“ Družba sv. Petra Klaverja v Ljubljani.

Duševne prednosti

za podpornike in dobrotnike Klaverjeve družbe.

Deležni so:

1. 500 sv. maš, ki jih vsako leto berejo afriški misijonarji za dobrotnike;
2. vsega zasluženja in vseh molitev misijonarjev v Afriki, katere podpira družba;
3. molitev izpreobrnjenih zamorcev in hvaležnosti mnogih zamorskih otrok, ki se krstijo v smrtni uri;
4. del in delovanja družbenic v zavodu sv. Petra Klaverja;
5. molitev, ki jih opravlja za nje vsak dan družba;
6. sv. maše, ki se daruje **tretjo nedeljo** vsakega meseca v njihov namen, in sv. obhajila, ki ga darujejo ta dan vsi udje za nje;
7. po njih smrti sv. maše, ki se služi **tretji petek** vsakega meseca za njihov dušni mir, in istotako sv. obhajila, ki ga darujejo vsi udje zavoda v ta namen;
8. sv. maše, ki se daruje vsako leto **meseca novembra** za umrle podpornike in dobrotnike.
9. **podporniki-duhovniki** uživajo še posebne duševne prednosti; tozadevni podatki se dobijo na zahtevo zastoj.

Angel v hiši.

Ne more se zadosti poudarjati korist in veliki pomen dobrih knjig v družini, zlasti še, kjer so otroci. Sedaj na svetu vse bere, a žalibog se najdejo celo v krščanskih družinah tudi slabe knjige in časopisi, med tem pa splošno opazamo, da se o misijonih jako malo bere. Krščanska misel in misijoni pa sta sestri, ki gresta roka v roki. Kdor skrbi in se trudi, da pridejo v družine tudi misijonski listi in knjige, ta pripelje angela v hišo. Zato opozarjamo že pri tej priložnosti na »Klaverjev koledar 1918«, ki je pravi **misijonski koledar**. Da bi ga imeli v vsaki hiši in ga brali tudi otroci, in se tako vzgajali za misijonsko misel! Saj to vas stane le nekaj prijaznih besedi in priporočila in kdo ve, ali ni ravno ta knjiga ali list povod misijonskega poklica, povod da tudi drugi delujejo na reševanju duš, in k temu smo pripomogli mi s tako lahkim trudom, — mogoče edina tolažba ob naši zadnji uri. — Skrbimo torej, da pripeljemo v vsako družino takega misijonskega angela iz ljubezni in hvaležnosti do naših angelov varihov, ki nam stojijo noč in dan na strani in nas varujejo vsega hudega! Več o »Klaverjevemu koledarju« v prihodnji številki.